

Evangelie
van
Johannes

De Proloog

1 In [het] begin was het Woord; en het Woord was bij God, en het Woord was God. **2** Deze was in [het] begin bij God. **3** Alle dingen zijn door Hem geworden, en zonder Hem is niet één ding geworden dat geworden is. **4** In Hem was leven, en het leven was het licht van de mensen. **5** En het licht *verschijnt* in de duisternis, en de duisternis heeft het niet begrepen. **6** Er was een mens, van God gezonden; zijn naam was Johannes. **7** Deze kwam tot een getuigenis, om van het licht te getuigen, opdat allen door hem geloofden. **8** Hij was het licht niet, maar [hij was] om van het licht te getuigen. **9** Het was het ware licht dat ieder mens verlicht, dat in de wereld kwam. **10** Hij was in de wereld, en de wereld is door Hem geworden, en de wereld heeft Hem niet gekend. **11** Hij kwam tot het zijne, en de zijnen hebben Hem niet aangenomen. **12** Maar allen die Hem hebben aangenomen, hun gaf Hij [het] recht kinderen van God te worden, hun die in zijn naam geloven; **13** die niet uit bloed, niet uit [de] wil van [het] vlees, niet uit [de] wil van een man, maar uit God geboren zijn. **14** En het Woord is vlees geworden en heeft onder ons gewoond (en wij hebben zijn heerlijkheid aanschouwd, een heerlijkheid als van een eniggeborene van een vader) vol van genade en waarheid. **15** (Johannes getuigt van Hem en heeft geroepen en gezegd: Deze was het van Wie ik zei: Hij die na mij komt, is mij vóór, want Hij was eerder dan ik.) **16** Want uit zijn volheid hebben wij allen ontvangen, en wel genade in plaats van genade. **17** Want de wet is door Mozes gegeven; de genade en de waarheid is door Jezus Christus geworden. **18** Niemand heeft ooit God gezien; de eniggeboren Zoon die in de schoot van de Vader is, die heeft [Hem] verklaard.

De Proloog: spiegelbeeld structuur en progressieve opbouw

- A. 1-2: Het Woord en God in het begin
- B. 3: Het Woord als Schepper
- C. 4-5: Licht en leven overwint de duisternis
- D. 6-9: Getuigenis van 'Johannes' aangaande *het Licht*
- E. 10-11: Het ware *Licht* verworpen door zijn eigen schepping maar...
- F. 12-13: **goddelijk zoonchap** (kinderen van God) **door geloof in het Woord**
- E'. 14: Het Woord is vlees geworden en openbaart Zijn *heerlijkheid*
- D'. 15: Getuigenis van 'Johannes' aangaande de uitnemendheid *van Deze*
- C'. 16: Zijn volheid heeft ons genade in plaats van genade gegeven
- B'. 17: Het Woord als Thora/Mozes wordt overstegen door Jezus Christus
- A'. 18: De eniggeboren God die in de schoot van *de Vader* was heeft Hem verklaard

De Nieuwe Exodus - Gods openbaring van zijn Naam (14)

14 En het Woord is vlees geworden en heeft onder ons gewoond (en wij hebben zijn heerlijkheid aanschouwd, een heerlijkheid als van een eniggeborene van een vader) vol van genade en waarheid.

- 'In [het] begin was het Woord, ... en het Woord was God' → 'En het Woord is vlees geworden' !!!
- 'vlees geworden' → menselijke/materiële gestalte van 'de zijnen' - als Gods beeld geschapen - **hoe kan het ook anders?!**

'Alle vlees is gras en zijn bestendigheid als een bloem op het veld. Het gras verdort, de bloem valt af, als de Geest van Jahweh erover blaast. Voorwaar, het volk is gras. Het gras verdort, de bloem valt af, maar het Woord van onze God bestaat voor eeuwig.' (Jes.40:6-8)

- De 'incarnatie' → De Schepper treedt zijn schepping binnen → **de climax** van een lang traject van 'Gods komen' tot ons!
- 'wij hebben ...aanschouwd' → **insluiting** → Dit is de discipel die van deze dingen getuigt en die deze dingen heeft geschreven; en wij weten dat zijn getuigenis waar is (Jh.21:24)

'...wat wij met eigen ogen gezien en aanschouwd hebben, wat onze handen hebben aangeraakt, ...' (1Jh.1:1)

- Let op de overvloedige **Exodus beeldspraak** → getabernakeld - de heerlijkheid – de eniggeborene – genade & waarheid!
'En zij moeten voor Mij een heiligdom maken, zodat Ik in hun midden kan wonen.' (Ex.25:8)

De Nieuwe Exodus - Gods openbaring van zijn Naam (14)

14 En het Woord is vlees geworden en heeft onder ons gewoond (en wij hebben zijn heerlijkheid aanschouwd, een heerlijkheid als van een eniggeborene van een vader) vol van genade en waarheid.

- 'Wij hebben zijn **'heerlijkheid'** aanschouwd → 'En het zal gebeuren, als Mijn heerlijkheid voorbijtrekt, ...zult u Mij van achteren zien, maar Mijn aangezicht zal niet gezien worden.' (Ex.33:22)

'Dit deed Jezus als begin van zijn tekenen in Kana in Galilea en openbaarde zijn heerlijkheid' (Jh.2:11)

- 'een heerlijkheid ...vol van **genade en waarheid'** → 'Ik zal al Mijn goedheid bij u voorbij laten komen, ...Ik zal genadig zijn voor wie Ik genadig zal zijn, en Ik zal Mij ontfermen over wie Ik Mij ontfermen zal.' (Ex.33:19)

'Toen Jahweh bij hem voorbijkwam, riep Hij: Jahweh, Jahweh,
God, barmhartig en genadig, geduldig en rijk aan goedertierenheid en verbondstrouw...' (Ex.34:6)

Jahweh is goed voor allen, Zijn barmhartigheid rust op al Zijn werken.' (Ps.145:9)

'Heilig, heilig, heilig is Jahweh van de legermachten; de aarde is de volheid van Zijn heerlijkheid!' (Jes.6:3)

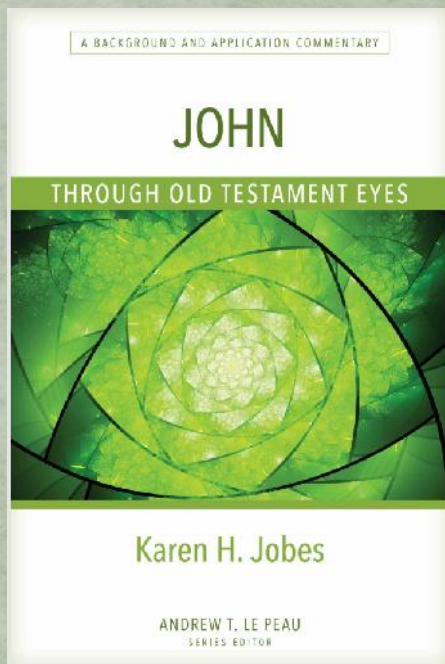
- Johannes nadere 'verklaring' → 'Dit zei Jesaja omdat hij **zijn heerlijkheid** zag en van Hem sprak' (Jh.12:41)

De Nieuwe Exodus - Gods openbaring van zijn Naam (14)

14 En het Woord is vlees geworden en heeft onder ons gewoond (en wij hebben zijn heerlijkheid aanschouwd, een heerlijkheid als van een eniggeborene van een vader) vol van genade en waarheid.

➤ 'De **eniggeborene** van een vader (of de Vader) ➡ wijst Johannes hier op **Jezus' oorsprong of natuur** ?

De evangeliën van Mattheüs en Lucas maken duidelijk dat Jezus werd verwekt door de Heilige Geest en een natuur heeft die uniek en intiem met God wordt gedeeld - "zo vader, zo zoon", zoals het Engelse idioom zegt. Johannes benadrukt deze aard door Jezus te beschrijven als het Woord dat vlees is geworden en Gods "enige Zoon" (monogenēs [μονογενής]) is.

Een concept dat centraal staat in deze relatie is dat de Vader en de Zoon dezelfde natuur delen, misschien wel de sterkste bewering van een onderscheiden monotheïsme waarin de Vader en de Zoon dezelfde natuur delen maar verschillende personen zijn.

Jobes, Karen H. **John Through Old Testament Eyes:**
A Background and Application Commentary (p. 38). Kregel Academic.

De Nieuwe Exodus - Gods openbaring van zijn Naam (14)

14 En het Woord is vlees geworden en heeft onder ons gewoond (en wij hebben zijn heerlijkheid aanschouwd, een heerlijkheid als van een eniggeborene van een vader) vol van genade en waarheid.

➤ 'De **eniggeborene** van een vader (of de Vader) ➡ wijst Johannes hier op **Jezus' oorsprong of natuur** ?

'Door [het] geloof heeft Abraham, toen hij beproefd werd, Izaak geofferd, en hij die de beloften aangenomen had, offerde zijn eniggeborene (**monogen s**), van wie gesproken was: 'In Izaak zal uw nageslacht genoemd worden' (Hb.11:17)

'Aan Abraham nu werden **de beloften** gedaan en aan zijn zaad; Hij zegt niet: 'En aan de zaden', als van velen, maar als van één: 'En aan uw zaad', dat is **Christus**' (Gal.2:16)

➤ 'Eniggeborene' wijst niet op Jezus oorsprong of natuur, maar op **Zijn identiteit**. Hij is **de ware zoon**, **erfgenaam v/d beloften!**

'**Christus** heeft ons vrijgekocht van de vloek van de wet door voor ons een vloek te worden (want er staat geschreven: 'Vervloekt is ieder die aan een hout hangt' opdat **de zegen van Abraham** in **Christus Jezus** tot de volken zou komen, opdat wij **de belofte van de Geest** zouden ontvangen door het geloof.' (Gal.3:13,14)

'En Johannes getuigde en zei: Ik heb de Geest zien neerdalen als een duif uit [de] hemel, en hij bleef op Hem. En ik kende Hem niet; maar Hij die mij heeft gezonden om te dopen met water, die zei mij: Op Wie u de Geest zult zien neerdalen en op Hem blijven, Die is het die met [de] Heilige Geest doopt. En ik heb gezien en getuigd dat Deze de zoon van God is.' (Jh. 1:32-34)

Evangelie
van
Johannes